

DIPLOMATURA DE RELACIONS LABORALS

Història social i política contemporània

Assignatura troncal de 6 crèdits

Origen i desenvolupament de la regulació jurídica de les principals institucions jurídicolaborals (contractes de treball, llibertat sindical, negociació col·lectiva i conflictes col·lectius). Naixement i desenvolupament dels sindicats i de les associacions empresarials. Formació inicial del sistema de negociació col·lectiva. Desenvolupament inicial de la conflictivitat laboral. Intervenció de l'Estat en les relacions laborals.

Prof. Dra. M. Jesús Espuny Tomás Àrea d'Història del Dret i de les Institucions Departament de Dret Públic i Ciències Històricojurídiques Telf. 93-581-10-52 E-mail: MariaJesus.Espuny@uab.es Despatx B2-110 de la Facultat de Dret

Tema 1. Introducció.

La periodicitat històrica de les normes i de les institucions jurídiques.- Legislació de treball i Dret del Treball.- Les unitats d'anàlisi. Els grups normatius.- Les institucions nuclears de Dret del Treball.

Tema 2. Les relacions de treball en el segle XIX. Propòsits i realitats.

La regulació comú i general del treball assalariat: els "arrendadors de serveis" del Codi Civil.- L'ordenació mercantil de la relació de serveis dels auxiliars del comerciant.

Tema 3. L'anomenada qüestió social o qüestió obrera.

La reforma social.- Les institucions dels intervencionisme científic en les relacions de treball.- La protecció de les "mitges forces".- Prevenció i cobertura dels riscos laborals: la llei d'accidents de treball.- Limitació del temps de treball: descans setmanal i jornada màxima en les mines.- La vigilància del compliment de la llei: la creació de la inspecció de treball.

Tema 4. El fenomen associatiu. De prohibició a legalització passant per tolerància.

Les Societats de socors mutus. La penalització de les col·ligacions en els Còdis Penals (1848-1870). Consagració constitucional del Dret d'associació. La Llei General d'Associacions de 1887. Els propòsits de Maura: conciliació, compromís d'arbitres. La llei de vagues i col·ligacions.

Tema 5. La solució de conflictes laborals.

L'aplicació contenciosa de la legislació de treball: creació dels Tribunals Industrials (1908-1912). Característiques i objecte del procés, parts i òrgan jurisdiccional: competències dels Tribunals Industrials. El procés davant el Tribunal Industrial. Supressió dels Tribunals Industrials.

Tema 6. La crisi de 1917-1923.

Intents d'arribar a una regulació sistemàtica de la relació individual de treball.- Les normes sectorials de limitació de la jornada màxima.- Passos intermedis cap a l'assegurança social obligatòria.- Un assaig corporativista de representacions professionals.- Creació del Ministeri de Treball.- Internacionalització de la legislació laboral.

Tema 7. La consolidació de les institucions laborals en la Dictadura de Primo de Rivera.

La consagració del corporativisme. Els ens corporatius i les seves funcions. Sindicats, convenis i conflictes col·lectius en el règim corporatiu.- Propòsits i contingut del Codi de Treball.- La protecció del treballador en la legislació de la Dictadura.

Tema 8. La Segona República.

Bienni republicà-socialista. D'abril de 1931 a setembre de 1933. Una gran obra legislativa en matèria social.- Bienni radical-cedista (setembre de 1933 a febrer de 1936).- Triomf electoral del Front Popular fins la guerra civil (febrer-juliol 1936).

Tema 9. Franquisme i transició democràtica.

Les etapes del franquisme.- 1a. Etapa. *El Fuero del Trabajo*.- El sindicat vertical. Unitat Sindical. Bases de la Organització Sindical. Classificació de Sindicats.- Creació de les Magistratures de Treball.- Intervenció de l'Estat en les relacions de treball: la Llei de Reglamentacions de Treball.- La Llei de contracte de treball de 1944.- 2a. Etapa. Reglament dels Jurats d'empresa.- Negociació col·lectiva.- Conflictes col·lectius. El dret del treball en la transició democràtica

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Antonio Martín Valverde, "La formación del derecho del trabajo en España" estudio preliminar en AAVV. *La legislación social en la Historia de España. De la revolución liberal a 1936*, Madrid, Congreso de los Diputados, 1987.

Alfredo Montoya Melgar, *Ideología y lenguaje en las leyes laborales de España (1873-1978)*, Madrid, Civitas, 1992.

Dossier de materials i recull d'articles a la Biblioteca de Ciències Socials.

CLASSES PRÀCTIQUES

Les classes pràctiques previstes en el pla d'estudis consistiran en:

- a) La revisió dels temes tractats a les classes teòriques amb el suport de materials audiovisuals o d'altres que es considerin adients.
- b) La lectura i la discussió dels recursos bibliogràfics recomanats.

AVALUACIÓ:

L'examen constarà de sis preguntes de les que l'alumne en triarà quatre. El paper està limitat.